

INGA
SPIRA

PEDAGOGISKT MATERIAL

KULTURHUSET
SPIRA

CAMILLA
BLOMQVISTS

Jag
vet *vem*
du är

My och Robin har alltid varit vänner, men något har förändrats. Nu tänker de så olika, om så mycket – som den nya flyktingförläggningen, Robins klasskompisar eller det där partiet som 'är på väg in i riksdagen. Plötsligt händer något som gör att vännerna måste stå upp för vad de tror på. Frågan är bara vad som är rätt och fel?

Teaterföreställningen tar upp lika viktiga som komplicerade ämnen, som att tvingas välja sida eller att våga ifrågasätta personer i sin närhet. Hur väl känner man egentligen sina kompisar och hur väl känner man sig själv? Det är främst en berättelse om starka vänskapsband, om utmaningen i att avgöra vad som är rätt och om att vara del av något större än sig själv.

Målgrupp årskurs 8-9 **Föreställningslängd** ca 60 min

TILL PEDAGOGEN

Här kommer information för att förbereda er inför Jag vet vem du är och ett pedagogiskt material som vi hoppas att ni kan få användning av efteråt. Se det som ett sätt att fördjupa scenkonstupplevelsen och välj ut den del som passar er bäst – tanken är inte att ni ska göra allt.

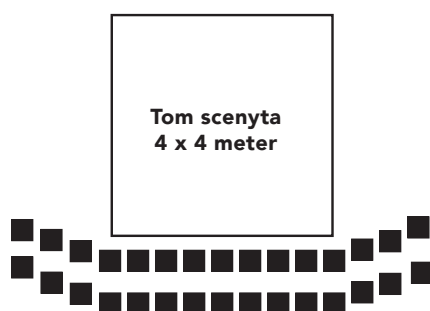
I. Inför föreställningen hos er

- Kom ihåg att samla in eller stänga av eventuella mobiltelefoner innan föreställningen börjar, det gäller både elever och lärare.
- Vår turnétekniker kommer att öppna dörren när föreställningen är redo att spelas. Då hälsar vi er välkomna till föreställningen som är ca 60 minuter lång.
- Det är viktigt att det finns en ansvarig lärare kvar i rummet under hela föreställningen.

Hör av er om ni har några frågor inför föreställningen. Vi ses snart!

MÖBLERING AV RUMMET

STÄLL EVENTUELLA ÖVRIGA MÖBLER HÄR

STÄLL EVENTUELLA ÖVRIGA MÖBLER HÄR

TEKNISK FAKTA

Takhöjd 2,7 meter

Mörkläggnings Nej

Scenyta 4 x 4 m (spelyta + biyta med plats för teknik)

El Vanligt eluttag

Förberedelser Klassrummet måste möbleras om innan vi kommer till skolan. Ställ upp två rader stolar framför scenytan (se skiss). Skolan ansvarar för stolar till publik. En extra stol behöver finnas till föreställningens tekniker. Möblering och återställning av klassrummet görs av lärare/ansvarig på skolan i samråd med tekniker. En avstämning görs per telefon någon vecka innan vi kommer till er.

Tillgång till lokalen 60 min innan föreställningens start.

Rivtid 30 min

Omklädningsrum Ett rum i anslutning till spellokalen för att kunna byta om samt förvara saker.

Inför vår ankomst behöver rummet en mindre ommöblering.

- 1) Skjut undan bänkar och ställ fram stolar i publikrader i en halvmåneformation.
- 2) Återställer möbleringen efteråt.
- 3) Föreställningen kräver en tom yta på ca 4 x 4 meter. Eventuella möbler behöver flyttas till rummets kortsidor så att föreställningen kan spelas framför en så tom långsida som möjligt.

II. Pedagogiskt material

Diskutera gärna tillsammans i klassrummet efter att ni sett föreställningen, det är ett bra sätt att närma sig det ni har varit med om. Du som pedagog väljer själv den del av materialet som lämpar sig bäst för dina elever och din undervisning.

Jag vet vem du är handlar främst om vänskap, men tar även upp ämnen som främlingsfientlighet, politik och att stå upp för vad man själv tycker är rätt. Om du som pedagog vill veta mer om hur du kan prata om t.ex. rasism finns stödmaterial på Forum för levande historia:

<https://www.levandehistoria.se/for-skola/kompetensutveckling-for-dig-som-arbetar-med-utbildning/prata-rasism-i-skolan>

FÖRESTÄLLNINGSSAMTAL

Här kommer några tips om du vill hålla ett samtal om föreställningen:

- Vänta med värderingar – tolka hellre än tyck.
- Här finns inga rätt eller fel och alla har rätt till sin egen uppfattning.
- Allt i föreställningen kan analyseras.
- Utgå från dig själv och din egen upplevelse.

Värdera inga tolkningar eller resonemang, utan lyssna okritiskt. Ställ gärna följdfrågor som "Hur menar du då?" och "Kan du ge ett exempel?"

Uppvärmning: Minnesrunda

När ni är tillbaka i klassrummet kan ni göra en kort uppvärmningsövning innan ni börjar prata om föreställningen. Det får igång både kropp och minne och gör diskussionen mer tillåtande. Be varje elev rita eller skriva ner sitt starkaste minne från *Jag vet vem du är*. Det kan vara kort eller långt, en liten detalj eller en större händelse, bara det är något som gjort intryck på dem. Begränsa gärna tiden och uppmuntra eleverna att ta det första de kommer på. Gå därefter ett varv och låt varje elev dela med sig av sitt minne.

BESKRIVA

- Hur såg karaktärerna och scenrummet ut? Kostym och scenografi, berätta.

TOLKA

- Vad betyder titeln *Jag vet vem du är* för dig?
- Finns det en specifik replik (det som sägs i teaterföreställningen) som du kommer ihåg?
- Vilken karaktär tyckte du var mest intressant och vad tror du det berodde på?

REFLEKTERA

- Hur tror du att My kände när hon fick veta vad Robin hade gjort? Varför tror du det?
- Robin säger att det var Peter och Alex som tände eld på flyktingboendet och att han själv bara såg på. Gör det Robin mindre skyldig till branden? Varför tycker du så?
- Tror du att Robin hade hamnat i situationen om My fortfarande hade gått kvar på skolan? Varför/varför inte?
- Var det rätt av My att tipsa polisen? Borde hon ha sagt sanningen till Robin? Varför/varför inte?
- Tror du att deras vänskap hade gått att reparera om de hade pratat om det som hände? Varför/varför inte?

PRAKTISKA ÖVNINGAR

Gruppövning: Välj en låt som du associerar till vänskap

Dela först upp eleverna i grupper och låt gruppen välja ut en eller flera låtar som de associerar till vänskap. Det kan vara en självupplevd vänskap eller en vänskap som skildrats i till exempel böcker och filmer. Samtala sedan i grupperna:

- Vad betyder låten för dig?
- Vilka känslor får du när du lyssnar på musiken?

VÄRDERINGSÖVNING

Värderingsövningar kan vara en bra utgångspunkt till att starta engagerande samtal med eleverna. Det handlar om att lyfta olika påståenden och värderingar som ställs emot varandra. Eleverna får öva på att formulera, stå upp för och uttrycka sina egna åsikter.

Det är inte ovanligt att värderingsövningar synliggör normer och ger möjlighet till både utveckling och förändring i gruppen.

Viktigt att tänka på när du leder övningen:

- Tydliggör att det inte finns något rätt eller fel svar.
- Fundera kring varför du vill göra värderingsövningen. Kanske vill du få gruppen att lära känna varandra bättre, synliggöra en specifik norm eller lyfta vikten av att ha rätt till sina egna åsikter?
- Känn av gruppen. Skapa frågor utifrån ditt syfte men också utifrån hur gruppen mår.
- Börja med lättare påståenden innan ni ger er in i djupare diskussioner.

Hur går övningen till?

Lägg ut tre stora lappar på en diagonal i rummet. På de två lapparna i ytterkanterna skriver du 100 % samt 0 %. Skriv 50 % på den mittersta lappen.

När du säger ett påstående ska eleverna ställa sig på den procentsats som mest överensstämmer med deras åsikt. Med andra ord: om de håller med helt och hållet, lite både och, eller inte alls.

Efter varje påstående låter du några elever motivera sitt ställningstagande.

Efter vissa påståenden kan eleverna samtala i par eller smågrupper, du avgör om det passar situationen.

Det kan självklart uppstå situationer som innebär du som pedagog bör stötta ett ställningstagande, likväl ställningstaganden som kan få ske utan att det behövs en förklaring eller kommentar.

Exempel på påståenden:

- Sommaren är den bästa årstiden.
- Chips är godare än godis.
- Jag har lätt för att komma överens med andra.
- Jag tycker om att bestämma.
- Killar har bättre självförtroende än tjejer.
- Sverige är ett jämställt land.
- Alla behöver vänner.
- Det krävs mod att stå upp för sin åsikt.
- Vänskap är en sorts kärlek.
- Det finns olika slags kärlek.
- Det är svårt att visa att man tycker om någon.
- Det är viktigt att ha respekt i en grupp.
- Man kan vara vänner även om man tycker olika politiskt.
- Att följa lagen är viktigare än att behålla en vänskap.
- Man behöver alltid göra som ens chef säger, även om man tycker hen har fel.

TIPS!

Vill ni jobba vidare med några av frågorna som tas upp i Jag vet vem du är?

- Se spelfilmen Die Welle eller läs Morton Rhues roman Vågen. Filmen och boken är inspirerade av verkliga händelser där ett skolexperiment om fascistiska rörelser får oväntade konsekvenser.
- Diskutera demokratiska dilemman med hjälp av samtalskort från Forum för levande historia: <https://www.levandehistoria.se/wp-content/uploads/2022/11/Samtalskort-om-demokrati-att-skriva-ut-sjalv.pdf>
- Titta på UR Plays serie Tänk till – våga fråga, t.ex. säsong 1, avsnitt 15. Saker du aldrig vågat fråga en före detta nazist eller 25. Saker du aldrig vågat fråga en ensamkommande: <https://urplay.se/serie/223884-tank-till-vaga-fraga>

CREDLISTA

KONSTNÄRLIGT TEAM

Manus Camilla Blomqvist

Regi Yngve Dahlberg

Scenografi och kostymdesign Sanna Holmgren Jonsson

Maskdesign Lisa Jonson

Ljuddesign Dan Fernström

MEDVERKANDE

Mathias Lithner

Nora Sadayo

Producent Fredrik Malmgård

Rekvisitör Lena Hoff

Produktionsansvarig kostymmästare Mariell Grabinski

Produktionsansvarig dekorsnickare Magnus Norrby

Dekorsnickare Joseph Fahy

Smed Fredrik Lennartsson

Attributmakare och dekormålare Rosel Jonsson

Tekniskt ansvarig Dan Fernström

Teknisk projektledare Johanna Wahlström

Produktionschef och biträdande verksamhetschef Malin Brandeby Foda

Texter Matilda Fagö

Grafisk form Jennie Palmér

Projektledare marknad och försäljning Linnéa Strandberg

Marknads- och försäljningschef Maria Waldenvik

Försäljning skola Linda Svahn **och** Anna Espinosa Gärskog

Scenkonstpedagog Frida Concannon

Unga Spira-koordinator Lolllo Olesen

Konstnärlig chef Camilla Ekelöf

Verksamhetschef / Ansvarig utgivare Ulrika Josefsson